

#### **34. КОНЦЕСИОННИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ**

Групата има сключени договори с Министерството на регионалното развитие /МРР/ за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства – строителни материали от седем находища в Бургаска област. Договорите за концесии са за срок от 25 до 35 години. След влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства (25.12.2010 год.), контролът по изпълнението на задълженията по сключените договори се осъществява от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ).

Срещу предоставените концесии Групата дължи на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма концесионно възнаграждение. Определянето на дължимото концесионно възнаграждение се извършва съгласно Наредбата за принципите и методиката за определяне на концесионното възнаграждение за добив на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства.

Задълженията на Групата по сключените договори за концесия към 31.12.2015 г. са в размер на 400 хил.лв. (31.12.2014 г.: 403 хил.лв.)

Групата има задължения да предостави гаранции за изпълнение на задълженията си по концесионните договори в две насоки:

- гаранции за изпълнение на паричните задължения по концесионните договори – във вид на безусловни неотменяеми банкови гаранции за всяко находище.
- гаранции за изпълнение на задълженията, свързани с опазване и възстановяване на околната среда, чрез откриване на банкови сметки за всяко находище. Отчислените средства по тези сметки са целеви и могат да се ползват само при определени условия съгласно концесионните договори (Приложение 25).

### 35. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ОСИГУРИТЕЛИ

Задълженията към персонала и осигурители са както следва:

|                                                 | 31.12.2015<br>BGN '000 | 31.12.2014<br>BGN '000 |
|-------------------------------------------------|------------------------|------------------------|
| Задължения към персонала, в т.ч.:               | 405                    | 341                    |
| - текущи задължения                             | 312                    | 277                    |
| - начисления за непозвани компенсируеми отпуски | 93                     | 64                     |
| Задължения към осигурители, в т.ч.:             | 151                    | 122                    |
| - текущи задължения                             | 129                    | 106                    |
| - начисления за непозвани компенсируеми отпуски | 22                     | 16                     |
| <b>Общо</b>                                     | <b>556</b>             | <b>463</b>             |

Средносписъчен брой на персонала на Групата е както следва:

|                                                                    | Текущ<br>период | Предходен<br>период |
|--------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------|
| Съвет на директорите                                               | 3               | 3                   |
| Средносписъчен брой на персонала, в т.ч.:                          | 371             | 355                 |
| - ръководители                                                     | 21              | 22                  |
| - специалисти                                                      | 15              | 12                  |
| - техници и приложни специалисти                                   | 20              | 20                  |
| - помощен административен персонал                                 | 20              | 20                  |
| - персонал, зает с услуги за населението,<br>търговията и охраната | 12              | 12                  |
| - квалифицирани работници                                          | 45              | 42                  |
| - машинни оператори и монтажници                                   | 232             | 221                 |
| - професии, неизискващи специална квалификация                     | 6               | 6                   |

### 36. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

| Данъчните задължения включват:            | 31.12.2015<br>BGN '000 | 31.12.2014<br>BGN '000 |
|-------------------------------------------|------------------------|------------------------|
| Данък върху добавената стойност           | 205                    | 268                    |
| Данъци върху доходите на физическите лица | 60                     | 61                     |
| Корпоративен данък                        | 26                     | 114                    |
| Данъци върху разходите                    | 10                     | 14                     |
| Лихви към бюджета                         | 2                      | 67                     |
| <b>Общо</b>                               | <b>303</b>             | <b>524</b>             |

### 37. ПРОВИЗИИ, УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

#### 37.1 Други провизии

Към 31.12.2015 г. Групата има начислени задължения към персонала за пенсиониране, провизии за гаранции за добро изпълнение по договори за строително-монтажни работи с дългосрочен гаранционен срок и провизии за бъдещо задължение по съдебно дело, по което Групата е ответник.

|                                 | 2015<br>BGN '000 | 2014<br>BGN '000 |
|---------------------------------|------------------|------------------|
| <b>Провизии към 01 януари</b>   | 679              | 849              |
| Начислени провизии през периода | 42               |                  |
| Признати провизии през периода  | (170)            | (170)            |
| <b>Провизии към 31 декември</b> | <b>551</b>       | <b>679</b>       |

Провизиите са представени в консолидирания отчет за финансово състояние като нетекущи задължения на реда „Провизии“.

#### 37.2 Условни активи и задължения

##### 37.2.1. Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

#### Гаранции и обезпечения

##### Предоставени обезпечения

Като обезпечение по договори за банкови кредити и банкови гаранции Групата е учредила (Приложение 31):

- ипотека на недвижими имоти;
- особени залози на движими вещи;
- залози на вземания.

Групата е сключила и два рамкови договора за издаване на банкови гаранции. Предмет на договорите са банкови гаранции за плащане в срок на концесионни възнаграждения във връзка с добив на подземни богатства, както и банкови гаранции във връзка с участия на дружеството в процедури съгласно Закона за обществените поръчки. Договорите за банкови гаранции са обезпечен със собствени дълготрайни активи (Приложение 15).

Към 31 декември 2015 г. има ограничения и върху инвестиционните имоти, заложен като обезпечение по задължения.

Групата не е предоставила други обезпечения или гаранции на трети лица.

#### *37.2.2. Предоставени гаранции и обезпечения от трети лица*

Групата няма получени обезпечения или гаранции от трети лица.

#### *37.2.3. Заведени съдебни дела от и срещу Групата*

От Групата: Неприклучилите към 31.12.2015 г. заведени от Групата дела срещу клиенти за забавени плащания са както следва:

- изпълнителни дела с общ материален интерес 461 хил. лв., включващ главници, лихви и разноси;
- едно частно гражданско дело с общ материален интерес 5 хил. лв., включващ главници, лихви и разноси.

Срещу Групата: Към 31 декември 2015 г. срещу Групата има образувано гражданско дело с предмет на претенцията изплащане на обезщетение по Кодекса на труда в размер на 120 хил. лв. През м. януари 2016 г. с решение на съда дружеството майка е осъдена да заплати сумата от 40 хил. лв., както и съдебно-деловодните разноси.



Към 31.12.2015 г. Групата притежава 220,538 броя акции от капитала на „Холдинг Варна“ АД (Приложение 19).

Съгласно договори за репо на ценни книжа към 01.01.2015 г. Групата има права върху и 1,842,001 броя акции на „Холдинг Варна“ АД с номинал 1 лев всяка една, с условия за обратно изкупуване от продавача.

Съгласно договори за репо на ценни книжа през текущия отчетен период Групата придобива и се освобождава от права върху акции на „Холдинг Варна“ АД. Към 31.12.2015 г. Групата има права върху 1,169,501 броя акции с условия за обратно изкупуване от продавача.

### **38. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК**

В хода на обичайната си стопанска дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и лихвен риск на парични потоци. Управлението на рисковете се осъществява текущо от ръководството на дружеството-майка и респективно ръководствата на дъщерните дружества съгласно политиката определена от ръководството на дружеството - майка.

#### **Валутен риск**

Активите и пасивите на Групата са деноминирани основно в лева и в евро. Това намалява валутните рискове.

Финансовите инструменти, които са деноминирани в евро не са изложени на валутен риск, поради фиксирания курс на българския лев към еврото.

| 31 декември 2015 г.                          | в USD    | в EUR      | в BGN         | Общо          |
|----------------------------------------------|----------|------------|---------------|---------------|
|                                              | BGN '000 | BGN '000   | BGN '000      | BGN '000      |
| Кредити и вземания                           |          |            | 19,686        | 19,686        |
| Парични средства и парични еквиваленти       | 5        | 5          | 996           | 1,006         |
| Финансови активи на разположение за продажба |          |            | 6,461         | 6,461         |
| <b>Общо финансови активи</b>                 | <b>5</b> | <b>5</b>   | <b>27,143</b> | <b>27,153</b> |
| Задължения към банки                         |          | 471        | 7,006         | 7,477         |
| Други заеми и задължения                     |          | 293        | 6,489         | 6,782         |
| <b>Общо финансови пасиви</b>                 |          | <b>764</b> | <b>13,495</b> | <b>14,259</b> |

  

| 31 декември 2014 г.                          | в USD    | в EUR        | в BGN         | Общо          |
|----------------------------------------------|----------|--------------|---------------|---------------|
|                                              | BGN '000 | BGN '000     | BGN '000      | BGN '000      |
| Кредити и вземания                           |          |              | 14,918        | 14,918        |
| Парични средства и парични еквиваленти       | 4        | 5            | 1,068         | 1,077         |
| Финансови активи на разположение за продажба |          |              | 9,944         | 9,944         |
| <b>Общо финансови активи</b>                 | <b>4</b> | <b>5</b>     | <b>25,930</b> | <b>25,939</b> |
| Банкови заеми                                |          | 1,277        | 1,670         | 2,947         |
| Други заеми и задължения                     |          | 361          | 12,930        | 13,291        |
| <b>Общо финансови пасиви</b>                 |          | <b>1,638</b> | <b>14,600</b> | <b>16,238</b> |

Финансовите инструменти, които са деноминирани в евро не са изложени на валутен риск, поради фиксирания курс на българския лев към еврото.

Следните значими валутни курсове са приложими през периода:

|     | Среден курс за: |         | Курс към:  |            |
|-----|-----------------|---------|------------|------------|
|     | 2015            | 2014    | 31.12.2015 | 31.12.2014 |
| USD | 1.76441         | 1,47419 | 1.79007    | 1.60841    |

#### Ценови риск

Ценовият риск е рискът, произтичащ от колебанията в цената на финансовите инструменти.

Дружествата от Групата са изложени на ценови риск в резултат на евентуалното нарастване на доставните цени на суровините и материалите и нарастващата конкуренция на пазара.

Поради настъпилата икономическа и финансова криза, ръководството на Групата е взело решение за редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на финансовите и бизнес показатели на съответния емитент, както и развитието на дейността му в условията на криза.

### Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Отсрочени плащания се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с Групата, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Групата има разработена и внедрена политика, която гарантира, че продажбите се извършват на клиенти с подходяща кредитна история.

Максималната кредитна експозиция в края на отчетния период е както следва:

|                                              | <b>31.12.2015</b> | <b>31.12.2014</b> |
|----------------------------------------------|-------------------|-------------------|
|                                              | <b>BGN '000</b>   | <b>BGN '000</b>   |
| Кредити и вземания                           | 19,686            | 14,918            |
| Парични средства и парични еквиваленти       | 1,006             | 1,077             |
| Финансови активи на разположение за продажба | 6,461             | 9,944             |
| <b>Общо финансови активи</b>                 | <b>27,153</b>     | <b>25,939</b>     |



Максималната кредитна експозиция в края на отчетния период за търговските вземания на Групата по географски райони е:

|             | BGN '000      | BGN '000      |
|-------------|---------------|---------------|
| От страната | 11,834        | 11,812        |
| <b>Общо</b> | <b>11,834</b> | <b>11,812</b> |

Движението на обезценката на търговските и други вземания през годината е:

|                                                             | 2015<br>BGN '000 | 2014<br>BGN '000 |
|-------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| Обезценка в началото на годината                            | 1,442            | 1,015            |
| Признати / реинтегрирани обезценки на вземания през периода | (285)            | (74)             |
| Начислена обезценка през периода                            | 139              | 501              |
| Обезценка в края на периода                                 | <b>1,296</b>     | <b>1,442</b>     |

#### Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, произтичащ от възможността Групата да не погаси в договорения размер или изобщо финансов пасив, както и възможността Групата да погаси в пълен размер финансов пасив, но на по – късна дата от уговорената.

Групата генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за Групата е основната стопанска дейност на дружествата от нея, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и трети лица.

#### Лихвен риск на паричния поток

Рискът на лихвоносните парични потоци е рискът, че бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

В структурата на активите на Групата лихвоносните активи са представени от паричните средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на Групата под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са с променлив и фиксиран лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на Групата в зависимост от лихвен риск. Ръководствата на дружествата от Групата текущо наблюдават и анализират експозицията на съответното дружество спрямо промените в лихвените равнища.



### **Справедливи стойности**

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за тези, за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на отчета за финансово състояние.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респективно погасяване във времето.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми) или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Инвестициите в други дружества като малцинствено участие, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност се представят по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

### 39. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

39.1. Свързаните лица, при които е налице контрол и тези, с които Групата има сделки и салда през текущия и предходния период, са както следва:

| Свързани лица                      | Вид на свързаност                                   |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| "Ескана" АД                        | Дружество - майка                                   |
| "Ескана инвест 96" АД              | Дружество в група                                   |
| "Скални материали" АД              | Дружество в група                                   |
| "Стимекс" ЕООД                     | Дружество в група                                   |
| "Андела Инвест" АД                 | Дружество свързано чрез ключов управленски персонал |
| ДЗЗД "Андезит-Марков"              | Съвместно дружество                                 |
| ДЗЗД „Консорциум ТИЕ-Андезит 2013” | Съвместно дружество                                 |
| Хоризонт Русе АД                   | Дружество свързано чрез ключов управленски персонал |
| Анакс ООД                          | Дружество свързано чрез ключов управленски персонал |
| ДЗЗД "Консорциум Еърпорт Безмер"   | Дружество свързано чрез ключов управленски персонал |
| "Холдинг Варна" АД                 | Друго свързано лице                                 |

Съставът на ключовия управленски персонал е оповестен в Приложение 1 към консолидирания финансов отчет.

#### 39.2. Сделки със свързани лица

Извършени са следните сделки със свързани лица:

|                                                     | 2015<br>BGN`000 | 2014<br>BGN`000 |
|-----------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
| а) Продажба на стоки и услуги                       |                 |                 |
| Дружество - майка                                   | 12              |                 |
| Дружества от група                                  | 430             | 117             |
| Съвместни дружества                                 | 154             | 1,871           |
| Дружество свързано чрез ключов управленски персонал | 1,160           | 1,262           |
|                                                     | <b>1,756</b>    | <b>3,250</b>    |
| б) Приходи от наеми                                 |                 |                 |
| Дружество свързано чрез ключов управленски персонал | 13              |                 |
| Съвместно дружество                                 |                 | 1               |
| Дружества от група                                  | 16              | 15              |
|                                                     | <b>29</b>       | <b>16</b>       |
| в) Предоставени заеми                               |                 |                 |
| Дружество - майка                                   | 55              |                 |
| Дружества от група                                  | 7,992           | 550             |
| Съвместни дружества                                 |                 | 5               |
| Ключов управленски персонал                         |                 | 30              |
| Друго свързано лице                                 | 356             |                 |
|                                                     | <b>8,403</b>    | <b>585</b>      |
| г) Върнати предоставени заеми                       |                 |                 |
| Дружество - майка                                   | 705             |                 |
| Дружества от група                                  | 2,054           | 40              |
| Съвместни дружества                                 |                 | 5               |
| Ключов управленски персонал                         | 50              | 75              |
|                                                     | <b>2,809</b>    | <b>120</b>      |
| д) Лихви по предоставени заеми                      |                 |                 |
| Дружество - майка                                   | 35              | 12              |
| Дружества от група                                  | 132             | 24              |
| Смесени дружества                                   |                 | 1               |
| Ключов управленски персонал                         | 19              | 22              |
| Дружество свързано чрез ключов управленски персонал | 9               | 7               |
|                                                     | <b>195</b>      | <b>66</b>       |



|                                                     | 2014<br>BGN`000 | 2014<br>BGN`000 |
|-----------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
| е) Закупуване на стоки и услуги                     |                 |                 |
| Дружество - майка                                   | 494             | 4               |
| Дружества от група                                  | 884             | 994             |
| Дружество свързано чрез ключов управленски персонал | 39              | 1               |
|                                                     | <u>1,417</u>    | <u>999</u>      |
| ж) Получени заеми                                   |                 |                 |
| Дружества от група                                  |                 | 100             |
| Дружество свързано чрез ключов управленски персонал |                 | 360             |
|                                                     |                 | <u>460</u>      |
| з) Върнати получени заеми                           |                 |                 |
| Дружества от група                                  |                 | 100             |
| Дружество свързано чрез ключов управленски персонал |                 | 360             |
|                                                     |                 | <u>460</u>      |
| и) Лихви по получени заеми                          |                 |                 |
| Дружества от група                                  |                 |                 |
| Дружество свързано чрез ключов управленски персонал |                 | 9               |
|                                                     |                 | <u>9</u>        |
| к) Разходи за наеми                                 |                 |                 |

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Разчетите със свързани лица са оповестени в Приложения 20, 23 и 32.

#### **40. СЧЕТОВОДНИ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ И ПРИБЛИЗИТЕЛНИ СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ**

Освен оповестените по-горе, през 2015 г. не са извършвани промени в приблизителните счетоводни стойности, които оказват значителен ефект през текущия период или се очаква да окажат значителен ефект през бъдещи периоди.

#### **41. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД**

Няма събития възникнали между края на отчетния период и датата, на която финансовия отчет е утвърден за издаване.

Консолидираният финансов отчет на страници от 1 до 100 е одобрен за издаване от Съвета на директорите на “Андела” АД на 17.05.2016 г. с Протокол от 17.05.2016 г.